

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Artvin'de 2013 yılında, çocuk yaşta ve orta düzeyde zihinsel engelli olduğu Adli Tıp Kurumu raporlarıyla tespit edilen bir kız çocuğunun birden fazla erkek tarafından sistematik biçimde cinsel istismara uğramasıyla ilgili davada verilen mahkûmiyet kararları, Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından bozulmuştur. Bozma kararının gerekçesi olarak mağdurun olaydan yıllar sonra evlenmiş olması gösterilmiş; bu durum mağdurun "cinsel özgürlüğünü kullanabildiğinin göstergesi" olarak değerlendirilmiş ve fiillerin "çocuğun nitelikli cinsel istismarı" değil, "reşit olmayanla cinsel ilişki" kapsamında ele alınması gerektiği ileri sürülmüştür.

Oysa dosyada yer alan Adli Tıp Kurumu raporlarında, mağdurun orta düzeyde zihinsel engelli olduğu, fiillerin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamayacak durumda bulunduğu ve bu durumun hekim olmayanlarca dahi fark edilebileceği açıkça tespit edilmiştir. Ayrıca mağdurun ruh sağlığının cinsel istismar nedeniyle bozulduğu da raporlarla sabittir. Buna rağmen mağdurun sonradan evlenmiş olmasının, geriye dönük biçimde bir "rıza" varsayımı yaratacak şekilde değerlendirilmesi; çocukların ve zihinsel engelli bireylerin cinsel dokunulmazlığını mutlak biçimde korumayı amaçlayan ceza hukuku ilkeleriyle açıkça çelişmektedir.

Bu yaklaşım, cinsel şiddetin failini değil mağdurun yaşamını ve sonraki tercihlerinin yargılanmasına dayanan bir anlayışı yansıtmaktadır. Çocuklara ve zihinsel engelli bireylere yönelik cinsel şiddet suçlarında rızanın evlilikle yeniden yazıldığı bir yargı pratiği, adalet duygusunu zedelediği gibi, toplumsal cinsiyet eşitliği ve çocuk hakları bakımından da ağır sonuçlar doğurmaktadır. Evlilik kurumunun, geçmişte işlenen ağır cinsel suçları hafifleten veya görünmez kılan bir ölçüt olarak kullanılması; cezasızlık riskini büyütmede, mağdurların adalete erişimini fiilen ortadan kaldırmaktadır.

Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, Engelli Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi uyarınca devletin, çocukları ve zihinsel engelli bireyleri cinsel şiddete karşı etkin biçimde koruma yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu yükümlülük, yargı makamlarının mağdurun sonraki yaşamına değil, fiilin işlendiği andaki hukuki ve fiili koşullara odaklanmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Çocuk yaşta ve orta düzeyde zihinsel engelli olduğu Adli Tıp Kurumu raporlarıyla sabit olan bir mağdurun, olaydan yıllar sonra evlenmiş olmasının, geçmişte maruz kaldığı cinsel saldırılar bakımından “rıza” göstergesi olarak kabul edilmesinin ceza hukuku açısından yasal dayanağı nedir?
2. Fiil tarihinde hukuki anlam ve sonuçları algılama yetisi bulunmadığı tespit edilen bir çocuğun rızasından söz edilemeyeceği açıkken, Yargıtay 9. Ceza Dairesi’nin bu fiilleri “çocuğun nitelikli cinsel istismarı” yerine “reşit olmayanla cinsel ilişki” kapsamında değerlendirmesi Bakanlığınızca hukuka uygun görülmekte midir?
3. Mağdurun ruh sağlığının cinsel istismar nedeniyle bozulduğunun raporlarla sabit olmasına rağmen, bu durumun “fazla ceza tayinine neden olduğu” gerekçesiyle dışlanması, cinsel şiddetin sonuçlarının inkârı anlamına gelmiyor mu?
4. Bu kararın, çocuklara ve zihinsel engelli bireylere yönelik cinsel şiddet suçlarında failer lehine cezasızlık riskini artıracak yönündeki eleştiriler Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?
5. Evlilik kurumunun, çocuklara ve zihinsel engelli bireylere yönelik cinsel suçlarda cezayı hafifleten veya suçu dönüştüren bir unsur olarak kullanılmasının önüne geçilmesi için Bakanlığınızın yargısal içtihatlarla yönelik bir tutum veya politika belirleme iradesi var mıdır?